

KAIP AŠ UŽAUGU TAVO GLOBOJAMAS: NUO 8 IKI 18 MĖNESIŲ

Aš tyrinėju, kas aš esu

Aš jaučiuosi taip, kaip tu manimi rūpiniesi ir su manimi žaidi

- Kai aš jaučiu, kad tu tikrai manęs klausaisi, aš sau patinku.
- Kai tu mane kvieti į pagalbą, aš jaučiu pasitikėjimą savimi.
- Aš didžiuojuosi tuo, ką galiu atlikti, o tavo pagyrimai verčia mane jaustis dar geriau.
- Kai tu man leidi išmėginti naujus dalykus, aš jaučiu pasitikėjimą savo gebėjimais.

Aš tyrinėju savo emocijas

Mano emocijos gali būti labai stiprios

- Aš galiu juoktis ir klykti iš pasitenkinimo, kai esu laimingas, ir mes smagiai leidžiame laiką.
- Aš galiu būti piktas ir susierzinęs, o tai demonstruoti žodžiais „Ne!“ arba „Mano!“
- Kai būnu piktas ir susierzinęs, galiu trenkti, pastumti arba įkąsti.

Tu man labai rūpi

- Aš kartais galiu atrodyti labai savarankiškas, bet nesumanyk tuo patikėti.
- Norėdamas tau parodyti savo prisirišimą, aš galiu šypsotis, apkabinti tave, bėgti į tavo glėbį arba į tave atsiremti.
- Aš galiu sekti iš paskos arba į tave įsikabinti, kai tu būsi susiruošęs/-ė išeiti.
- Aš galiu išsigąsti, kai tavęs nebematau. Aš dabar jau žinau, kada tu išeini, ir tai mane baugina.

Žinojimas, kada tu grįši, padeda man geriau jaustis ir suvokti laiką

- Aš po truputį suprantu, kad mano mylimieji žmonės išeina ir vėl grįžta.
- Aš bandau suvokti laiką; suprantu, ką reiškia: „Aš grįšiu po to, kai tu pamiegosi ir užkąsi.“
- Nuosekli dienotvarkė padeda man suvokti, kada kas nutiks.

Aš trokštu suprasti žmones ir perprasti daiktus

Aš sužinau, kas yra pasirinkimas ir pasirinkimo galimybės

- Aš turiu mėgstamiausius žaislus ir mėgstamiausią maistą.
- Man patinka pasirinkti, ką dėvėsiu.

Man patinka stebėti ir būti kartu su kitais mano amžiaus ar šiek tiek vyresniais vaikais

- Man smagu eksperimentuoti su savo veido mimika ir garsais.
- Aš galiu suvaidinti nedidelius siužetus, pavyzdžiui, „rūpintis“ lėlėmis, „važiuoti“ traukiniu arba „kalbėti“ telefonu.
- Aš dar nemoku dalintis, bet galiu išmokti, jei mane prižiūrėsi, kai žaidžiu su kitais. Tu gali padėti mums žaisti kartu taikiai, jei duosi visiems vienodus mėgstamus žaislus.

Aš noriu būti panašus į tave

- Stebėdamas, kaip tu bendrauji su manimi, mūsų šeima ir draugais, aš mokausi bendrauti su kitais žmonėmis.
- Glostydamas šunį, stumdamas dulkių siurbį, aš mėgdžioju tave.
- Kai manęs paprašai tau padėti (pavyzdžiui, nuvalyti dulkes), aš jaučiuosi išdidus ir pasitikintis savimi.

Aš tyrinėju, kaip „veikia“ pasaulis

- Aš labai domiuosi viskuo aplinkui.
- Gaudydamas kamuolį, aš bėgu aplink sofą, nes žinau, kad jis išriedės kitoje pusėje.
- Jei mano muzikinė dėžutė nustojo groti, aš bandysiu surasti būdą, kad ji vėl pradėtų veikti.
- Aš galiu panaudoti lazda arba kitą daiktą tam, kad pasiektčiau žaislą.

Aš bandau vis naujus judėjimo būdus

Aš mokausi naudoti savo pirštus ir rankas

- Kreidelės ir rašikliai man paklūsta – sugebu ant popieriaus palikti žymes.
- Aš sugebu tvarkingai sukrauti į krūvą kaladėles.
- Aš galiu valgyti pirštais.
- Aš sugebu naudotis šaukštu ir gerti iš puodelio.

Aš mokausi judėti naujais būdais

- Aš sugebu sėdėti ant kėdės
- Aš sugebu prisitraukti ir stovėti, laikydamasis už baldų.
- Aš mokausi vaikščioti, išpradžių kitų padedamas, o vėliau pats. Kartais man vis dar patinka ropinėti.
- Aš pastebiu, kai mane aprenčia ar nurengia. Aš galiu įkišti koją į batą ar įkišti ranką į rankovę.
- Aš mokausi žengti kelis žingsnius į priekį, kelis žingsnius atgal ir lipti laiptais.

Aš noriai bendrauju

Aš bendrauju mimika, gestais ir veiksmais

- Aš žiūriu tau į akis, kad atkreipčiau tavo dėmesį ir išreikščiau emocijas.
- Aš pirštu parodau, ko noriu.
- Aš pirštu rodu paveikslėlius knygose su įdomiais daiktais, gyvūnais ir žmonėmis. Aš tikiuosi, kad tu man apie juos papasakosi.
- Aš galiu muštis, spardyti arba kandžiotis, kai esu susierzinęs arba piktas. Padėk man išmokti reikšti tas emocijas priimtinesniais būdais.

Aš bendrauju, naudodamasis garsais ir žodžiais

- Aš galiu sukurti ilgus „sakinius“ savo „kalba“.
- Šaukdamasis pagalbos, aš naudoju ne tik verksmą, bet ir kitus garsus.
- Aš galėčiau aiškiai pasakyti nuo 2 iki 10 žodžių.

Aš suprantu daugiau, negu tu manai, – daug daugiau, negu galima apibūdinti žodžiais

- Aš klausausi ir stebiu tave, nes suprantu daugiau, negu vien žodžius.
- Kai tu sakai „kamuolys“ mano gimtąja kalba, aš pažvelgiu į kamuolį.
- Iš tavo balso tono ir glaudimo stiprumo aš suprantu, kada tu esi laiminga/-as arba nuliūdusi/-ęs.

